

Ajuntament
de Barcelona

Flaix econòmic Barcelona-COVID nº9

14 de maig de 2021

Observatori CECORE

Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia,
Recursos i Promoció Econòmica

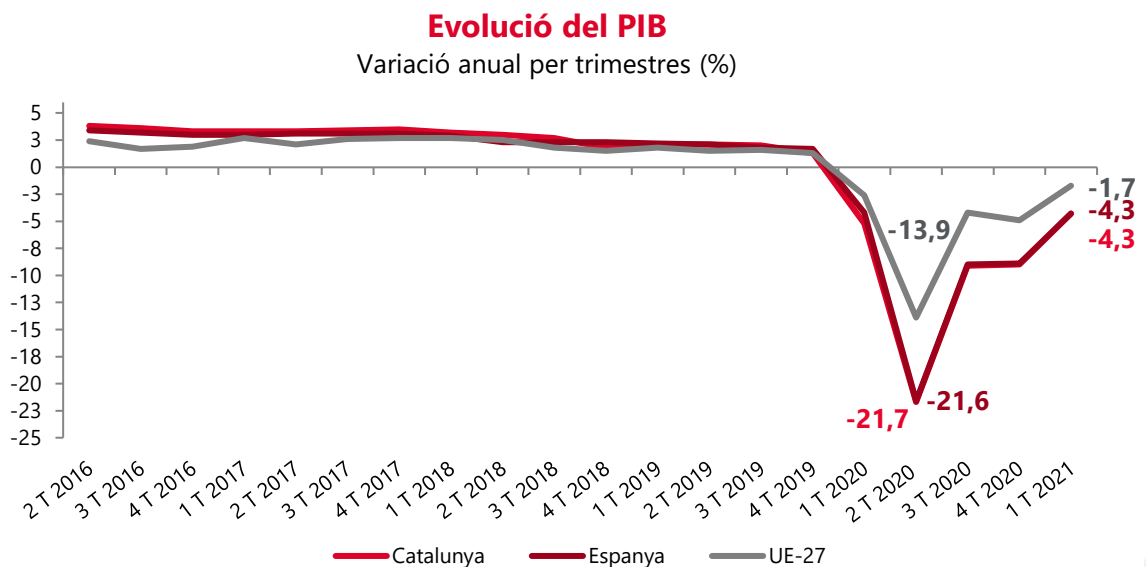
Amb la col·laboració de **Deloitte**.

1. PREVISIONS MACROECONÒMIQUES

Després de la contracció generalitzada de l'any 2020, els primers mesos de 2021 l'evolució de les economies avançades ha seguit marcada per les mesures de restricció de l'activitat i la mobilitat per contenir l'emergència sanitària. A l'economia catalana, després de tancar l'any 2020 amb una reducció anual del Producte interior brut d'un -11,5%, **el primer trimestre de 2021 el descens del PIB es modera fins a un -4,3% en termes interanuals**, una caiguda de l'activitat similar a la del conjunt d'Espanya (-4,3%) però superior a la de la Unió Europea (-1,7%). Els grans sectors amb una reducció més intensa de l'activitat són la construcció (-11,5%) i els serveis (-5,9%) – amb el comerç, l'allotjament, la restauració, les activitats artístiques i el lleure com a branques més afectades –, mentre que la indústria mostra el primer creixement interanual des de l'inici de la pandèmia (+1,9%).

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció de l'Ajuntament de Barcelona a partir de les dades de l'Idescat.

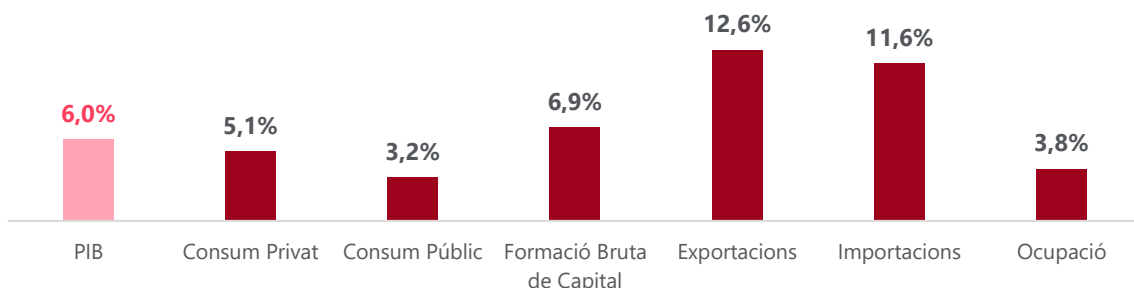
En aquest context, les **previsions pel 2021** elaborades per la Cambra de Comerç i el Laboratori AQR-Lab apunten a un **augment intens del PIB català (6,0%) en el conjunt del 2021, concentrat en la segona part de l'any, que representaria la recuperació de la meitat de la caiguda de 2020**. Aquesta recuperació continuarà durant el 2022 (6,1%) fins assolir, a finals d'any, els nivells pre-pandèmia. El 2021, tots els components de la demanda i oferta evolucionen en positiu, amb un augment intens de les exportacions (12,6%) i les importacions (11,6%), mentre que -pel que fa a la demanda interna- destaca el bon comportament de la inversió (+6,9%). Així mateix, es preveu una certa recuperació de l'ocupació (3,8%), tot i que la taxa d'atur augmentaria fins al 13,5%. Amb tot, aquestes previsions estan subjectes a un alt nivell d'incertesa i les perspectives econòmiques segueixen condicionades per l'evolució epidemiològica i per la campanya de vacunació.

1. PREVISIONS MACROECONÒMIQUES

Previsions per a les principals macromagnituds de l'economia catalana 2021

Variació interanual en %

Font: Cambra de Comerç de Barcelona i AQR-LAB, Informe trimestral de conjuntura catalana, Abril de 2021.

L'evolució recent de l'economia barcelonina mostra -com als àmbits territorials de referència- una forta caiguda dels principals indicadors d'activitat, i el **PIB de Barcelona** assolix una reducció interanual del **-8,4% el quart trimestre de 2020**. El gran sector amb una caiguda més intensa de l'activitat és la construcció -amb un esfondrament del -17,1%-, però també són rellevants les reduccions dels serveis (-8,4%) -on destaca la contracció del Comerç, Transport i Hostaleria (-14,4%)- i la indústria (-4,0%).

Producte Interior Brut de Barcelona Evolució 2020

(Taxes interanuals en volum)

	Evolució 2020				
	2020	1T	2T	3T	4T
PIB	-10,2	-4,2	-19,7	-8,6	-8,4
Agricultura	-2,4	-4,1	-2,3	-2,4	-0,8
Indústria	-8,0	-4,7	-16,6	-6,5	-4,0
Construcció	-16,1	-6,2	-30,4	-10,8	-17,1
Serveis	-9,7	-4,4	-18,1	-7,8	-8,4
Comerç, Hosteleria, Transport, Informació i Comunicacions	-15,5	-5,7	-27,2	-14,6	-14,4
Financeres, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	-8,8	-2,2	-18,6	-7,5	-6,7
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	-3,2	-1,8	-5,2	-2,5	-3,3
PIB Intertrimestral	-1,6	-5,6	-15,8	14,2	0,9

Font: Dpt. d'Anàlisi. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona.

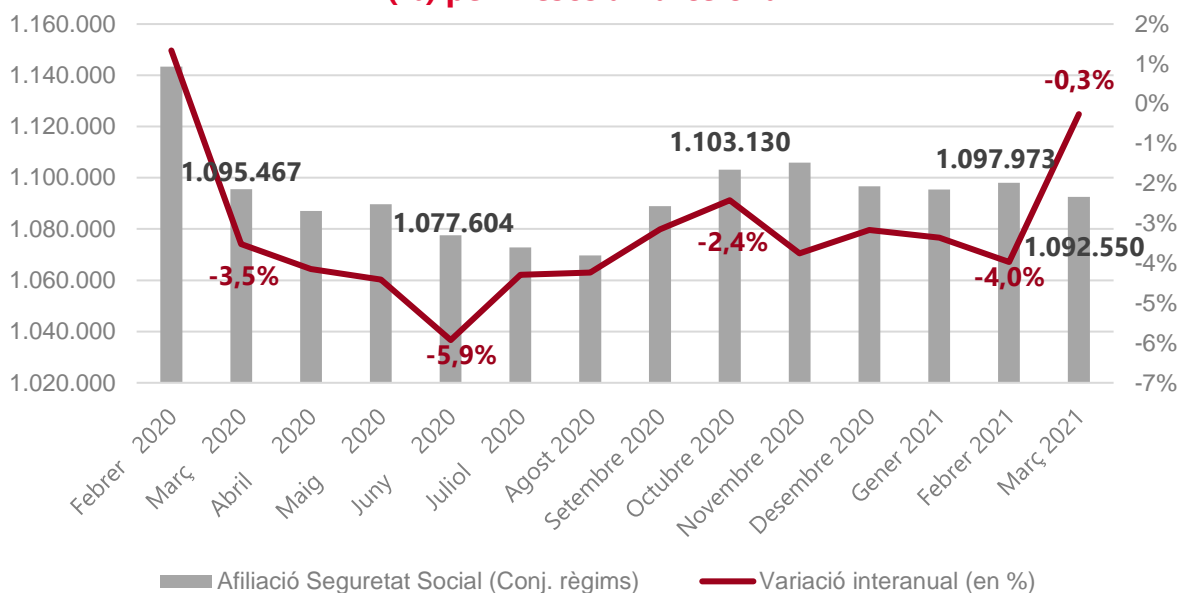
Pel conjunt del **2020**, l'efecte de la pandèmia ha suposat -segons la primera estimació de l'Oficina Municipal de Dades- un **decreixement del -10,2% del PIB de Barcelona**. Les activitats més afectades són la construcció i les branques de comerç i hostaleria -ambdues amb reduccions a l'entorn del -16% respecte al 2019-, mentre que la indústria assolix un descens anual del -8,0% i l'administració pública i els serveis col·lectius de sanitat, educació i serveis socials mostren un comportament més moderat (-3,2%).

2. ECONOMIA DE BARCELONA: MERCAT DE TREBALL

Barcelona tanca el març de 2021 amb **1.092.550 persones** afiliades al conjunt de règims de la Seguretat Social. Aquesta xifra representa una disminució de 50.786 llocs de treball i un **-4,4%** respecte a febrer de 2020 (darrer mes previ a la pandèmia). Tot i així, cal remarcar que el mes de març el procés de destrucció neta d'ocupació es ralentitza, amb **la pràctica estabilització de l'afiliació (-0,3%)** respecte a un any enrere i un moderat **augment interanual en el treball autònom** (de 2.173 persones i un **+1,8%**).

Evolució de l'afiliació a la Seguretat Social* i la variació interanual (%) per mesos a Barcelona

* Conjunt de règims

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

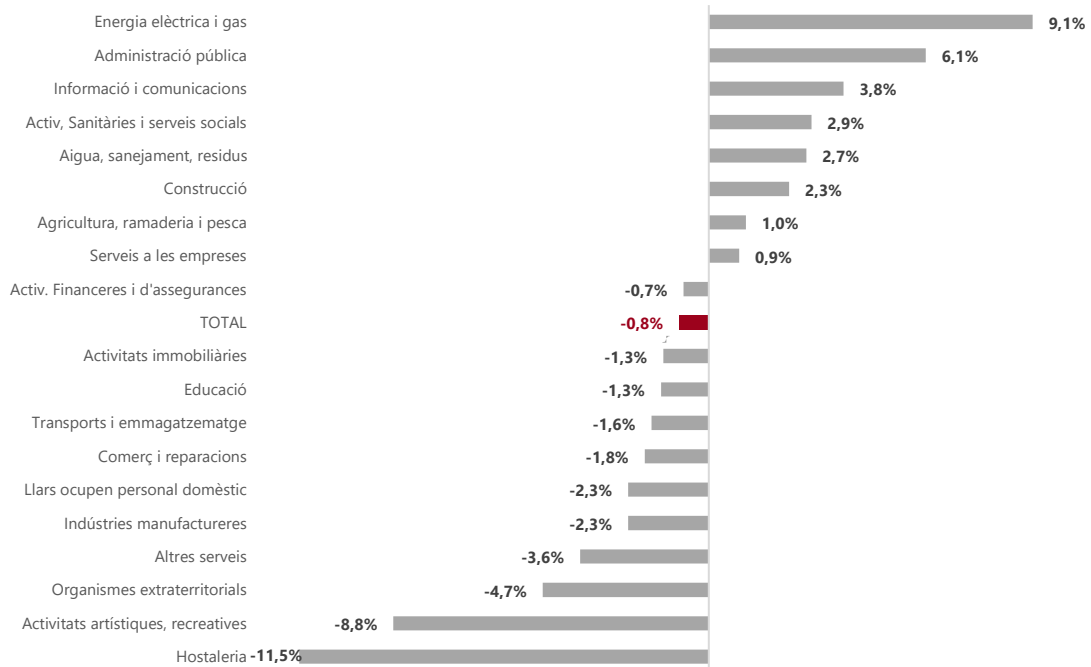
La majoria de sectors econòmics de la província de Barcelona perd llocs de treball el darrer any, sent les activitats d'hostaleria (-11,5%), les artístiques i recreatives (-8,8%), els altres serveis (-3,6%), la indústria manufacturera (-2,3%), el comerç i reparacions (-1,8%) i els transports i emmagatzematge (-1,6%) les més afectades en termes relatius. En valors absoluts, **l'hostaleria, el comerç i reparacions, les indústries manufactureres i les activitats artístiques i recreatives concentren més del 80% de la destrucció de de llocs de treball a la província** –amb una reducció interanual acumulada de més de 40.000 llocs de treball-. Com a element positiu, cal remarcar que **l'administració pública, les activitats sanitàries i de serveis socials, la informació i comunicacions, els serveis a les empreses i la construcció incrementen l'ocupació en aquest context advers, amb la creació d'un total de més de 26.000 llocs de treball** i uns augments superiors al +2,5% interanual als cinc primers.

2. ECONOMIA DE BARCELONA: MERCAT DE TREBALL

Variació interanual de l'afiliació mitjana mensual a la Seguretat Social per sectors. Província de Barcelona

Març 2021/2020 (%)

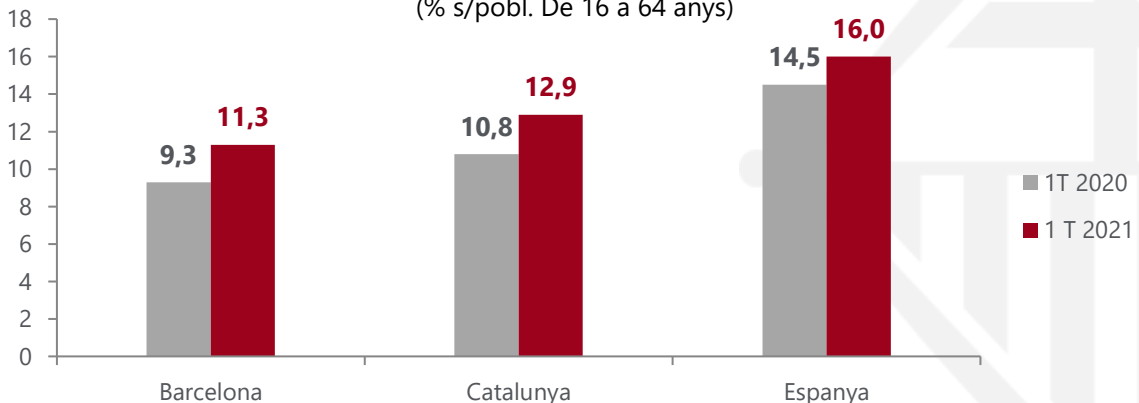

Nota: Afiliació mitjana mensual als Règim General i d'Autònoms de la Seguretat Social. Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de la Seguretat Social.

El primer trimestre de 2021, la taxa d'atur (de 16-64 anys) se situa en l'11,3% a Barcelona i es manté per sota de les de Catalunya (12,9%) i Espanya (16,0%). L'indicador de la ciutat augmenta en 2 punts el darrer any i se situa 3 punts per sobre del de l'eurozona (8,3%). La taxa d'atur juvenil (de 16 a 24 anys) se situa en un **43,2%** un nivell similar al del primer trimestre de la pandèmia, i per sexes cal destacar que la taxa d'atur femenina (11,5%) és 0,4 punts superior a la masculina (11,1%).

Taxa d'atur per àmbits territorials

(% s/pobl. De 16 a 64 anys)

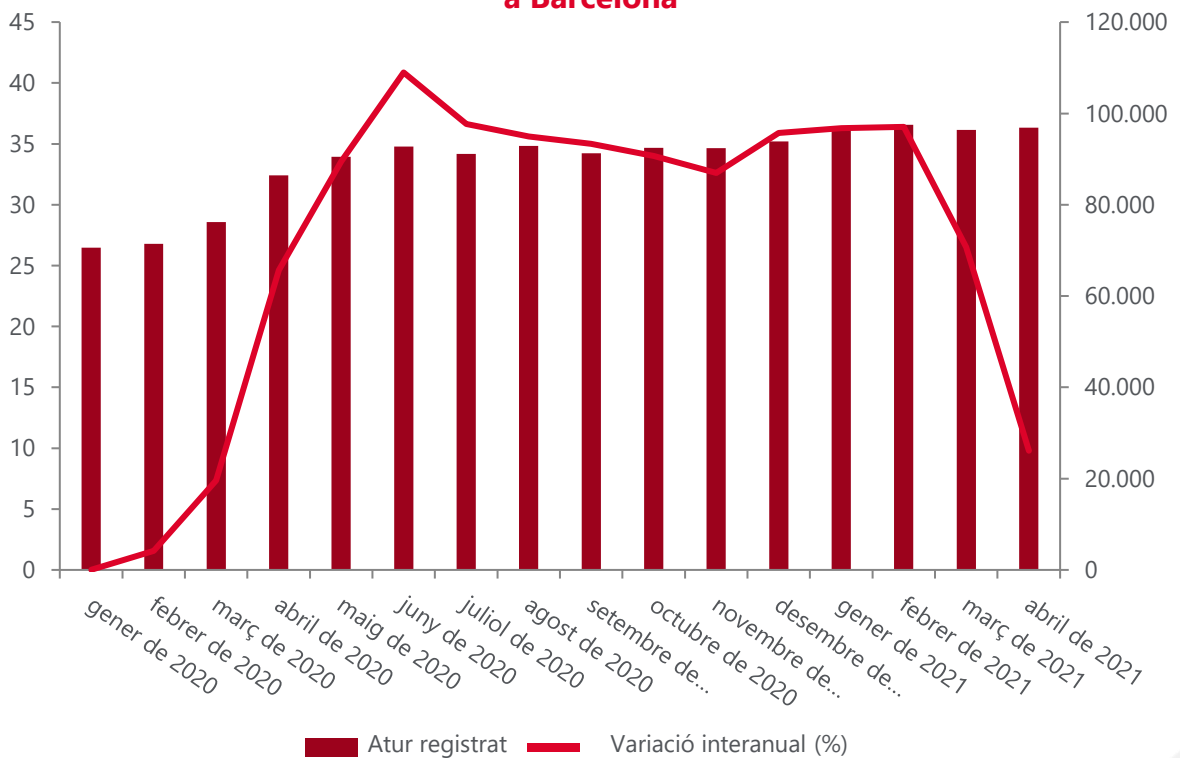
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de l'Enquesta de Població Activa.

2. ECONOMIA DE BARCELONA: MERCAT DE TREBALL

L'atur registrat a Barcelona se situa en **94.851 persones** a finals d'abril, valor que suposa un increment de **8.428 persones (un +9,8%) el darrer any**, després d'assolir el **segon descens mensual consecutiu** (de 1.533 persones i un **-1,6%** respecte a març).

Evolució de l'atur registrat i de la variació interanual (%) per mesos a Barcelona

Font Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal.

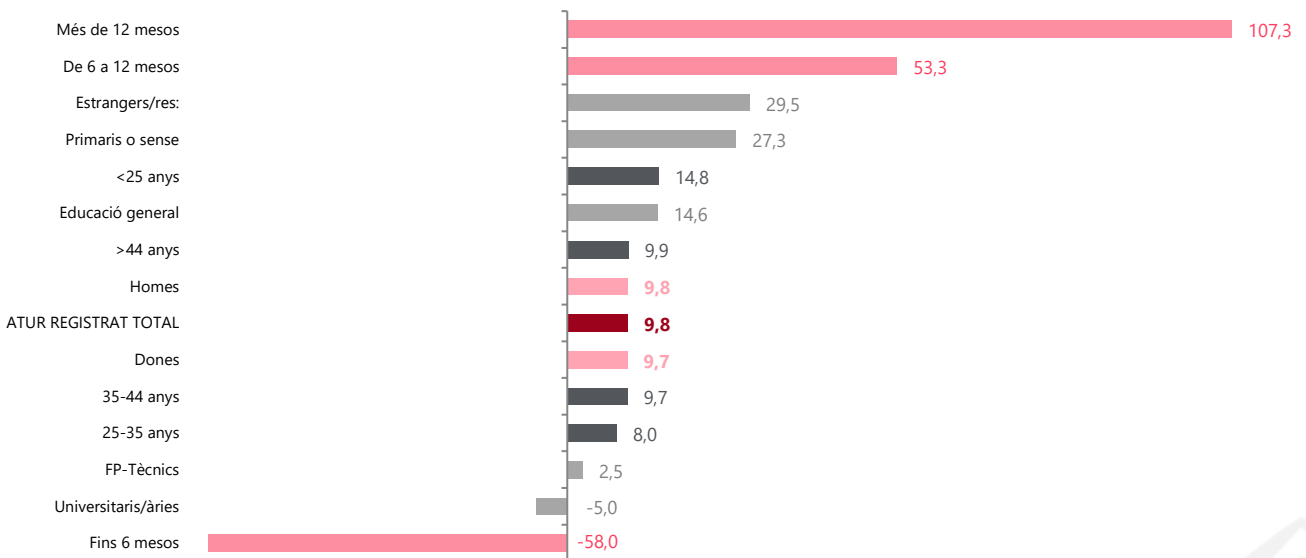

2. ECONOMIA DE BARCELONA: MERCAT DE TREBALL

El perfil de la persona aturada a la ciutat de Barcelona és una dona de més de 45 anys i amb educació general, després d'una variació similar de l'atur masculí i femení (+9,8% i +9,7%, respectivament) el darrer any. Per col·lectius, l'increment interanual de l'atur es concentra especialment en **les persones de nacionalitat estrangera (+29,5%), amb estudis primaris o sense (+27,3%) i de 16 a 24 anys (amb un augment del 14,8%, per un del 9,9% en els de més de 45 anys), i cal assenyalar –després de més un any de pandèmia- el fort increment de l'atur de llarga durada (+107,3%).**

Evolució de l'atur registrat per perfils a Barcelona

Abril 2021/Abril 2020 (%)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal

En el darrer any, l'atur registrat ha augmentat al voltant d'un 10% a la major part dels districtes de Barcelona, a excepció de Ciutat Vella (+24,0%), amb un augment que més que duplica la mitjana de la ciutat. A continuació, Nou Barris (12,4%) i Sants-Montjuïc (11,8%) són els districtes més castigats per l'augment d'aquest indicador, mentre que Gràcia (4,2%), Sant Andreu i Les Corts (amb un 5,6%) són els que presenten increments menys accentuats. Ciutat Vella i Nou Barris són els districtes amb una incidència de l'atur més elevada, que se situa en el 12,0% i 11,5% -respectivament- de la població de 16 i 64 anys.

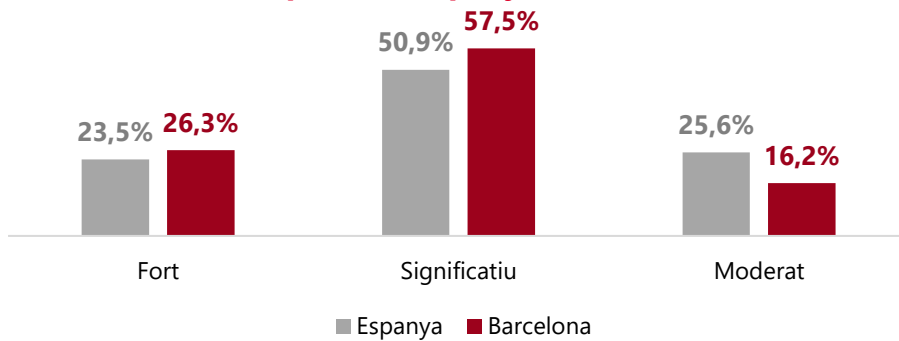
2. ECONOMIA DE BARCELONA: EMPRESA

Impacte de la crisi Covid sobre les empreses de Barcelona

A partir d'una anàlisi qualitativa dels efectes de la pandèmia de COVID-19 sobre els sectors d'activitat, l'empresa InformaD&B -especialista en bases de dades empresarials- ha desenvolupat un indicador d'impacte sectorial que el classifica en Fort, Significatiu i Moderat i que -en funció de l'estructura sectorial del teixit empresarial- s'ha aplicat a Barcelona i permet la comparativa amb Espanya.

Amb les dades disponibles a finals d'abril, **a Barcelona l'impacte de la crisi COVID afecta fortament més de la quarta part (el 26,3%) del teixit empresarial**, un percentatge superior al del conjunt d'Espanya (23,5%), i més de la meitat poden rebre un impacte significatiu tant a la ciutat (57,5%) com a l'àmbit estatal (50,9%).

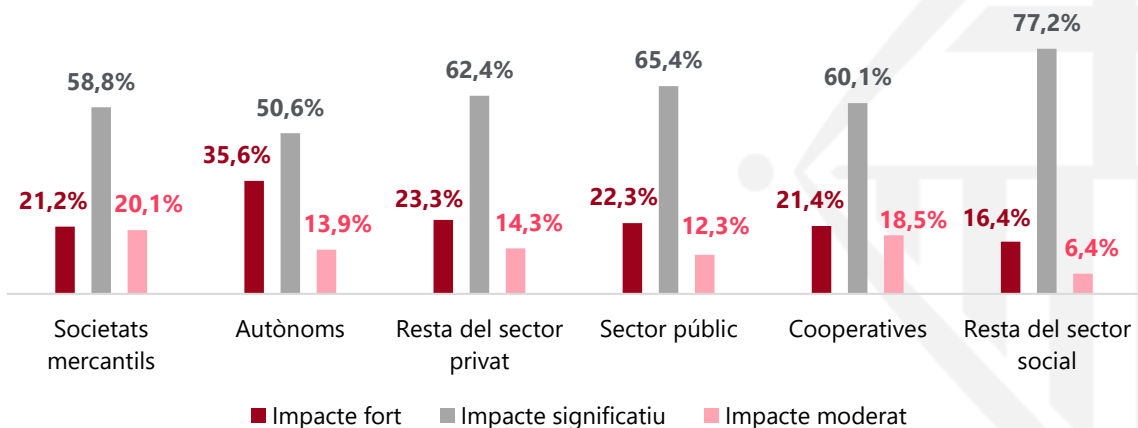
Nivell d'impacte de la Covid-19 en el teixit empresarial. Comparativa Espanya-Barcelona

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'empresa Informa D&B.

Per formes jurídiques, **el 35,6% dels autònoms/mes de la ciutat rep un impacte fort de la crisi Covid -el percentatge més elevat-**, mentre que a les societats mercantils, al sector cooperatiu i a les empreses del sector públic aquest impacte afecta al voltant de la cinquena part de les empreses (21,2%, 21,4% i 22,3%, respectivament). D'altra banda, cal fer notar que la resta del sector social és el que té la major proporció d'entitats amb impacte fort o significatiu (93,6%).

Impacte sectorial de la Covid-19 en les empreses de Barcelona segons forma jurídica (%)

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades de l'empresa Informa D&B.

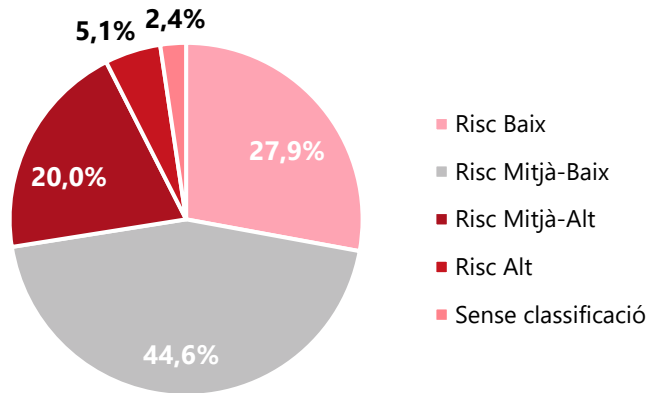

2. ECONOMIA DE BARCELONA: EMPRESA

En l'anàlisi centrada en les Societats Anònimes i Limitades, segons el rating d'Informa -que mesura les probabilitats de resistència a la crisi en termes de risc-, **el 72,5% de les empreses de la ciutat mostren un risc baix o mitjà-baix de tancament, mentre que un 20,0% té un risc mitjà- alt i un 5,1% un risc alt.**

Risc de tancament empresarial a Barcelona segons rating INFORMA

(% s/total ss. mercantils)

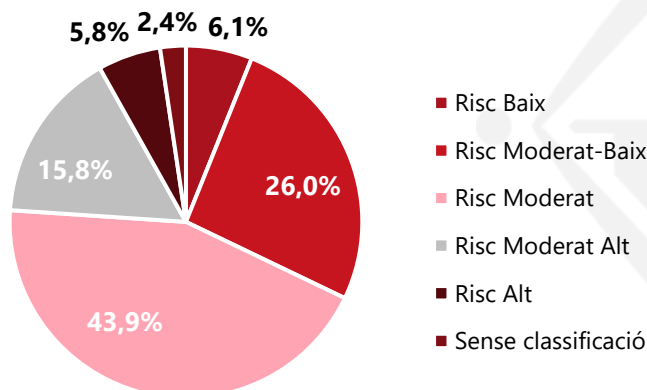
Font: INFORMA D&B.

Pel que fa a l'**Score de liquiditat**, els resultats per Barcelona il·lustren que un 32,1% de les empreses té un risc baix o moderat-baix de retardar els pagaments de forma significativa, un 43,9% presenta un risc moderat i **més d'una cinquena part (21,6%) tenen un risc moderat-alt o alt.**

D'altra banda, **entre les empreses mercantils els subsectors amb major impacte per nombre d'empreses serien els serveis de menjar i begudes, el comerç al detall i altres serveis**, mentre que, **quant a la facturació, els sectors més perjudicats són el comerç a l'engròs, el transport i el comerç al detall**, que representen el 11,5% de la facturació total d'aquestes empreses a Barcelona.

Sobre la liquiditat de les societats mercantils a Barcelona

(risc d'endarreriment de pagaments en % s/total)

Font: INFORMA D&B.

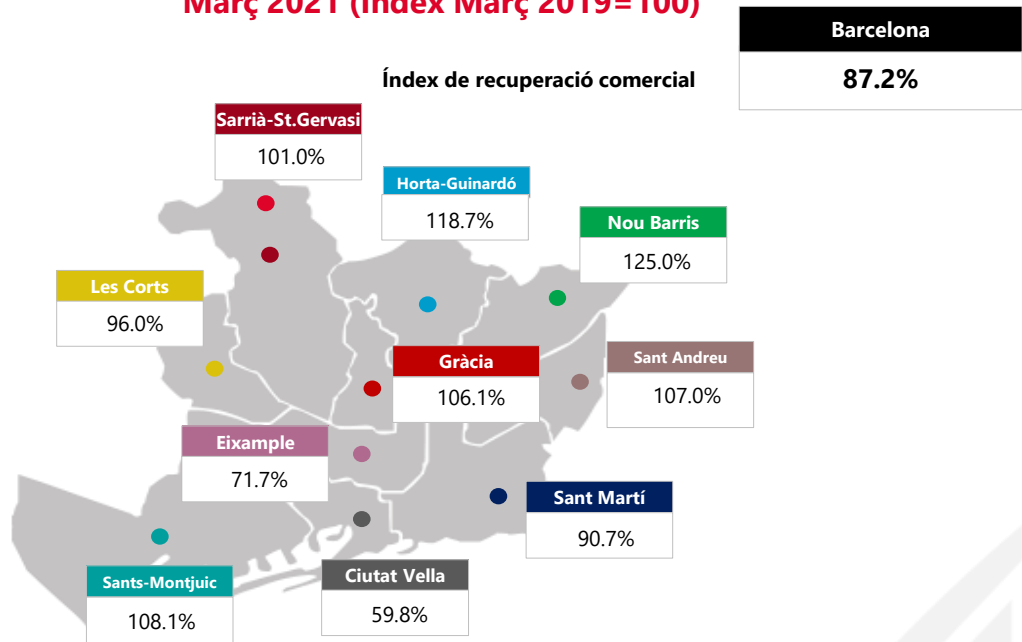

3. SECTORS ESTRATÈGICS

Comerç

El mes de març de 2021, l'índex de recuperació comercial a Barcelona (elaborat a partir del valor de les transaccions amb terminals TPV del Banc BBVA) se situa en el 87,0% de la despesa realitzada al març de 2019, valor que suposa un augment respecte al mes anterior i és el més alt des de l'inici de la pandèmia. L'índex de recuperació comercial ja supera el 100% en els serveis i en el comerç al detall suposa un 98,2% (amb un destacat 142,7% al subsector alimentari), mentre que a la restauració –afectada per importants restriccions a l'activitat- es troba al 56,6%.

Índex de recuperació comercial a Barcelona i els seus districtes. Març 2021 (Índex Març 2019=100)

Font: Ajuntament de Barcelona (2021): Consum Privat a Barcelona, Oficina Municipal de Dades, Barcelona, Versió 2.1.

Sis dels deu districtes de la ciutat assoleixen valors de l'índex de recuperació comercial superiors al 100%, sent Nou Barris (125,0%) el que registra el més elevat. D'altra banda, el districte més afectat per l'actual crisi és Ciutat Vella (59,8%), el qual, com l'Eixample (71,7%) es manté per sota de la mitjana de la ciutat. Es confirma, doncs, que l'impacte de la crisi Covid es fa sentir amb especial força als districtes centrals amb major presència de l'economia del visitant i la restauració, mentre que l'activitat comercial de la resta dels districtes mostra una major resiliència.

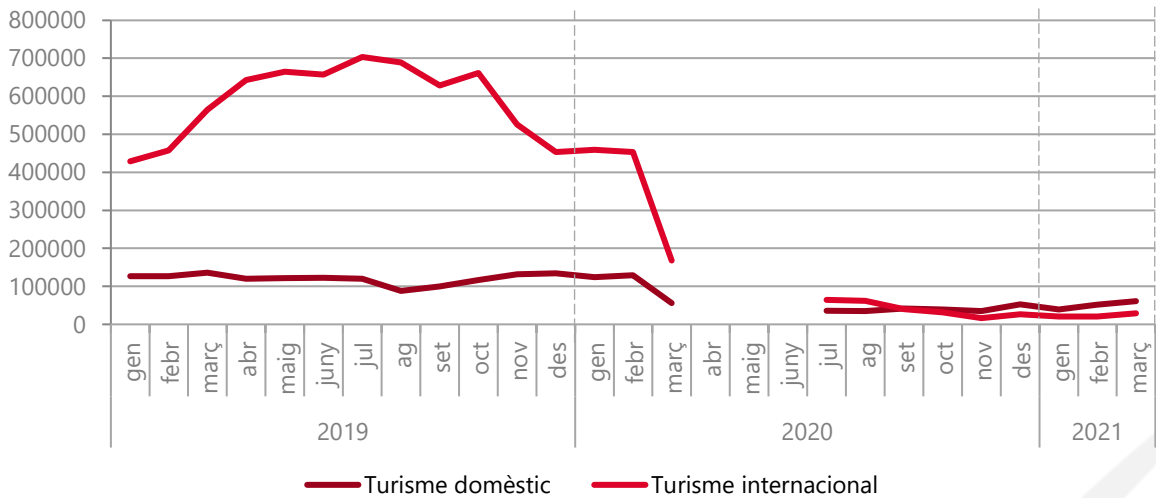
3. INTERNACIONALITZACIÓ

Economia del visitant

Tot i la progressió del percentatge de població vacunada arreu del món, la Covid-19 segueix provocant restriccions. L'exercici turístic d'aquest any estarà condicionat al ritme de la vacunació i al grau d'eficàcia que aquesta tingui en els diferents països.

Aquesta situació ha provocat que les dades de l'activitat turística a Barcelona el primer trimestre d'aquest any segueixi la tònica que va tancar el 2020 amb caigudes del nombre de turistes allotjats en hotels i HUT per sobre del 85%, durant els mesos de gener i febrer, i per sobre del 50% al març. El primer trimestre de 2021 ha tancat amb poc més de 300.000 turistes allotjats en Hotels i HUT de la ciutat (1,5 milions menys que el 2020, -81,6%), dades que donen idea de la magnitud de la crisi pel sector.

Evolució del nombre de turistes allotjats en hotels per mesos

Font: INE

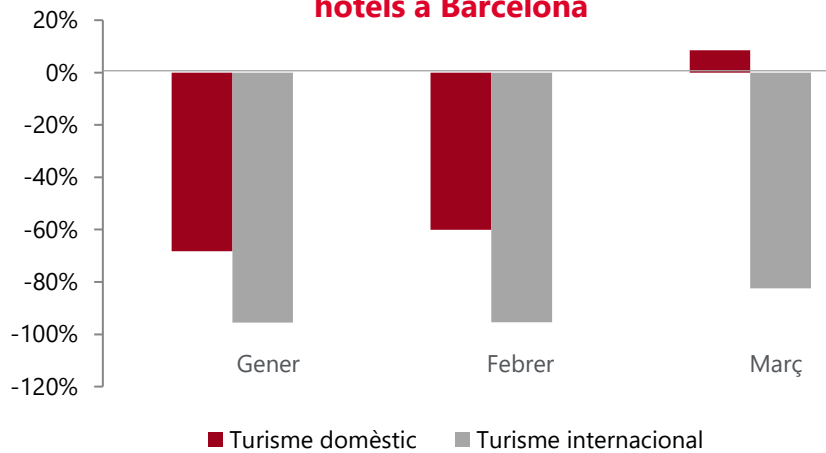
El mes de març, tot i la caiguda de l'activitat turística es registra un increment positiu en el nombre de turistes domèstics allotjats als hotels de la ciutat (8,5%) coincidint amb l'inici de la setmana santa.

3. INTERNACIONALITZACIÓ

Economia del visitant

Taxa de variació interanual 2021/2020 dels turistes allotjats en hotels a Barcelona

Font: INE

El turisme internacional en canvi no ha mostrat signes de recuperació i ha continuat experimentant caigudes per sobre del 80%, valors superiors a d'altres destins urbans d'Espanya, degut en part a la forta dependència de Barcelona del mercat internacional i del turisme de negocis i cultural afectats per les restriccions.

Barcelona ha passat de rebre prop del 80% de turistes de procedència internacionals al 1r. Trimestre de 2019 a poc més del 30% al 1r. Trimestre de 2020. Totes les nacionalitats, excepte la francesa han experimentat caigudes per sobre del 75% en aquest període.

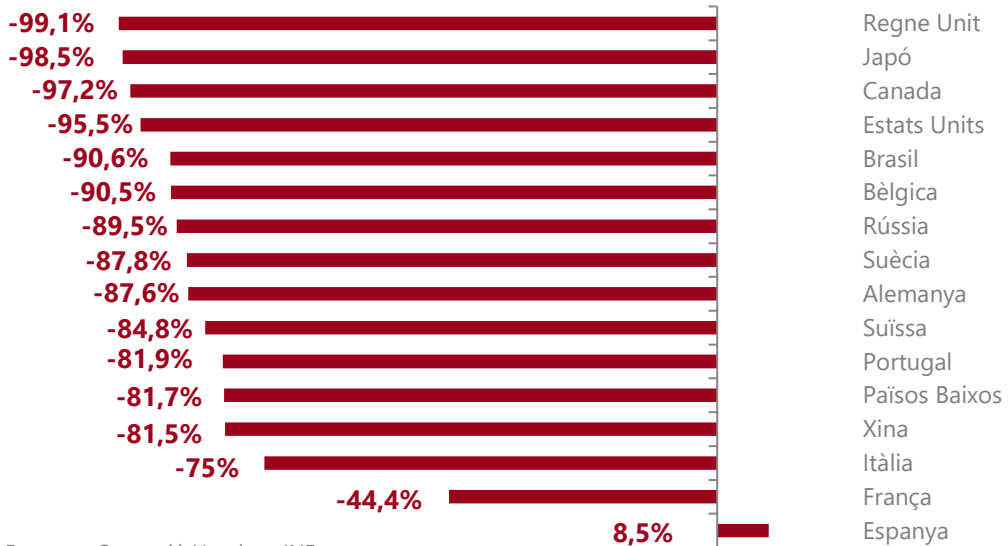

3. INTERNACIONALITZACIÓ

Economia del visitant

Taxa de variació interanual 2021/2020 dels turistes allotjats en hotels a Barcelona per nacionalitats

Març

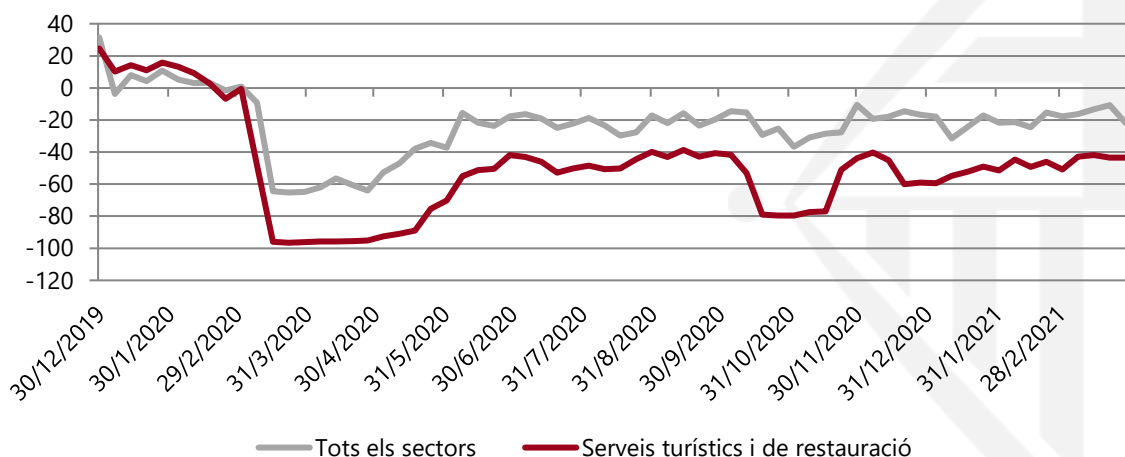

Font: Enquesta Ocupació Hotelera. INE

La taxa d'ocupació dels hotels segueix en valors inferiors al 20%. Durant el de març només hi havia disponibles un 37% de les places hoteleres a la ciutat.

Aquesta forta contracció de l'activitat turística ha suposat una caiguda de la despesa realitzada a la ciutat en serveis turístics i de restauració propera al 50% en aquest primer trimestre. L'evolució de la despesa en serveis turístics s'ha vist afectada per les restriccions imposades al sector des del decret de l'estat d'alarma, i tot i l'evolució positiva experimentada a partir del mes de gener d'aquest any, la despesa ha quedat lluny dels valors de pre pandèmia.

Taxa de variació interanual de la despesa a les TPV de la ciutat

Font: OMD a partir de dades de BBVA. <https://dades.ajuntament.barcelona.cat/seguiment-covid19-bcn/>

3. INTERNACIONALITZACIÓ

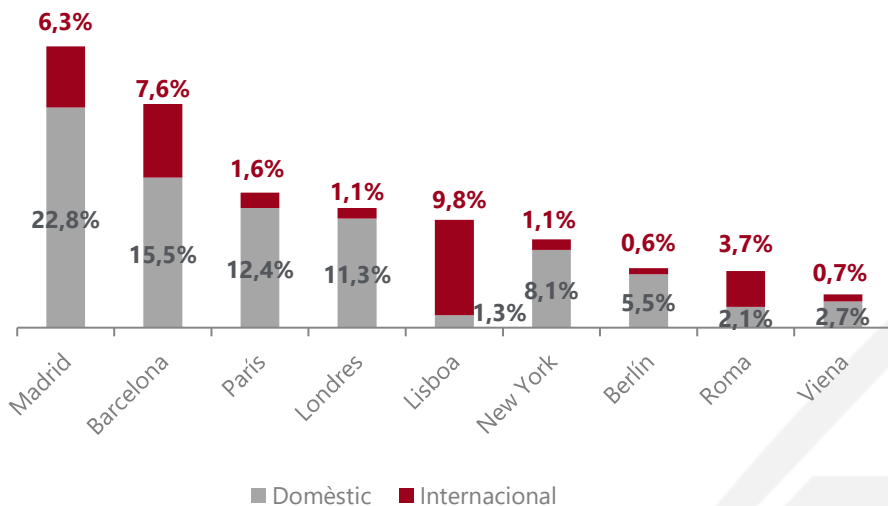
Economia del visitant

El sector té la vista posada en l'alleujament de les mesures restrictives que es preveuen a partir de la derogació de l'estat d'alarma previst pel proper 9 de maig, i amb la celebració dels esdeveniments de fires i congressos com el ISE i MWC que hi ha previst que mantinguin la seva celebració durant el mes de juny, i d'altres com Advanced Factories 2021: Industry 4.0 Congress, B-Travel i Only Tattoo Barcelona així com altres festivals programats al mes de juny com el cruïlla i el Festival Grec de Barcelona.

Cal fer notar que la crisi segueix sent molt intensa als destins urbans analitzats. Segons dades disponibles de reserves fetes directament als hotels d'alguns destins urbans, a data 31 de març, s'observa que Barcelona i Madrid són les que presenten un índex de recuperació de reserves més alt, per sobre del 20%, degut principalment al turisme domèstic però lluny dels seus valors màxims. Lisboa és la que de moment presenta un millor comportament en turisme internacional, però també molt allunyat dels seus valors màxims.

Índex de reserves hoteleres a 31 de març

(Valor 100= màxim de la sèrie de cada ciutat)

Nota: L'Índex de reserves hoteleres està referit al valor 100 com a màxim del nombre de reserves realitzades directament als hotels dels destins analitzats des de gener de 2020

Font: Elaboració pròpia en base a les dades de reserves cedides per The Hotels Network

**Ajuntament
de Barcelona**

Observatori CECORE

Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia,
Recursos i Promoció Econòmica

